

De Werkmaatschappij
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

De Werkmaatschappij werkt!

Corporate story en behaalde successen

2009

De Werkmaatschappij werkt!

Corporate story en behaalde successen

2009

*Inspectie Werk en Inkomen
Agentschap SZW
Dienst Landelijk Gebied
Inspectie voor de Gezondheidszorg
Concern Bedrijfsprocessen en
Informatie, VenW
De Werkmaatschappij, BZK*

52

Rijkskantoor
Beatrixpark

Inhoudsopgave

Voorwoord	5	Het financieel loket	37
		Slagvaardig ondernemen	38
Corporate story	7		
Successen 2009	17	Werken aan de praktische ondersteuning van beleid	41
Werken aan de optimale balans tussen medewerker en organisatie	21	Verlaging tarieven	43
Managementtraining 'Omgaan met tegenstellingen op de werkvloer'	23	Meer gerubriceerde stukken	44
Opzetten van één bezwarencommissie voor alle departementen	25	Besparing door onderhandelen contractverlenging	45
Loket Conflictbemiddeling Rijk	26	Webtools	46
Sectorbrede aanbesteding voor begeleiding van werk naar werk	27	Rijksbreed intranet	47
Griepteam	28	Rijksbrede Samenwerkfunctionaliteit	48
EC AMC werft	29	Professionele rijksbeveiligers	49
Meer diversiteit	31	Opleiding 'Rijksbeveiligers'	50
Slim inhuren	32	Slim contractbeheer	51
Pilot interne mobiliteit binnen het Rijk	33	Opleiden Senior inkopers	53
Rijkstalencentrum	34	Lancering nieuwe website	54
Functiegebouw Rijk	35	Werknemers met een achterstand op de arbeidsmarkt	55
Alle inhuur via FormatieAdvies	36	Werken aan innovatief onderzoek, organisatieadvies en coaching	57
		Benchmark Beleidsdruk	59
		Werkplekinnovatie	61

Group Decision Room/Thinktank	62
Nieuwe locatie: Het Buitenpaviljoen	63
Leergang secretaresses	64
Grote nieuwe klant: ministerie van Defensie	65
Adviesopdrachten totstandkoming 4FM	66
Advisering Gegevensautoriteit Natuur	67
Werken aan een sterke interne organisatie	69
Onderzoek tarieven	71
Oprichting Bureau Bedrijfsvoering & Control	72
Project Exact	73
Landkaart	74
Dalende trend tariefontwikkeling	75
Besparingen door flexwerken	76
Contactgegevens	78
Colofon	80

Voorwoord

Steeds meer geldt binnen de rijksoverheid dat het denken en handelen als concern centraal wordt gesteld. Daarvoor zijn verschillende redenen aan te wijzen. Op alle niveaus dringt het besef door dat het niet handig is om 13 keer het wiel uit vinden, en door bezuinigingen en taakstellingen wordt het ook steeds lastiger om als departement volledig de eigen broek op te houden.

De Werkmaatschappij is een van de eerste organisaties binnen de rijksoverheid waar het concernbreed aanbieden van producten en diensten centraal staat. Ontkokering, innovatie, efficiënt werken en ondernemerschap zijn kernwoorden.

De afgelopen drie jaar is in korte tijd veel bereikt. In dit boekje treft u de corporate story van De Werkmaatschappij aan en een selectie van een aantal bijzondere successen die de verschillende bedrijfseenheden in 2009 hebben behaald.

Ik hoop dat het lezen van dit boekje u overtuigt van de kracht van interdepartementaal samenwerken. En ik nodig u van harte uit om gebruik te maken van de gegevens achterin om contact op te nemen met de bedrijfseenheden.

Mijn conclusie is: De Werkmaatschappij werkt...!

Veel leesplezier.

Ab Warffemius
Directeur De Werkmaatschappij

Den Haag, mei 2010

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Corporate story

Pionier in de vernieuwing van de rijksdienst

Het verhaal van De Werkmaatschappij

Soms leiden gebeurtenissen, die ogenschijnlijk niets met elkaar te maken hebben, tot iets bijzonders.

In 2001 wordt InterCoach opgericht, een eenmans-bedrijfje van Tienieke Dijkstra. Met coachingstrajecten wil zij de muren tussen departementen en onderdelen van departementen slechten. Een interdepartementaal project dus, en daar wordt de financiële afdeling van het ministerie van SZW wel zenuwachtig van. Want wie moet haar betalen? En hoeveel dan?

Een jaar later, in 2002, besluiten de huisdrukkerijen van de ministeries van SZW, VROM en VWS samen te gaan werken. Mensen, machines en contracten worden bij elkaar geschoven; We Print Together gaat van start. Maar welk ministerie de verantwoordelijkheid precies draagt, blijft lange tijd onduidelijk.

In 2003 verhuist het ministerie van OCW van Zoetermeer naar de Hoftoren in Den Haag. De groep betrokkenen uit de Projectdirectie De Hoftoren heeft een schat aan kennis opgebouwd over wat er komt kijken bij de verhuizing van een ministerie. Die kennis dreigt na de verhuizing verloren te gaan. Waarom niet proberen deze kennis in te zetten voor andere ministeries? Bhuro is geboren.

Peter Hennephof, in 2003 plaatsvervangend secretaris-generaal van het ministerie van SZW, heeft al een tijd het idee dat de overheid beter en doelmatiger kan werken. Hij weet dat er op verschillende plekken interdepartementale samenwerkingsprojecten ontstaan en volgt deze met veel interesse. Deze kleinschalige projecten zijn precies wat de overheid nodig heeft, beseft hij. Maar hij ziet ook dat de projecten erg kwetsbaar zijn. “Er moeten meer van dit soort initiatieven komen”, vindt hij, “maar dan zonder de grote administratieve rompslomp waar ze nu mee kampen.” Peter bedenkt een plan.

Zijn plan wordt aangenomen door het beraad van de plv. secretarissen-generaal. Verschillende interdepartementale initiatieven op het gebied van bedrijfsvoering worden gebundeld. Samen staan zij sterker en kunnen ze de bedrijfsvoering van de overheid naar een hoger niveau tillen. En daardoor kan de rijksoverheid als geheel beter, goedkoper en slagvaardiger werken. De basis voor De Werkmaatschappij is gelegd.

Pionieren in de Monarch

In 2006 worden Hans van Kessel en Jaap Verhoeven aangesteld als kwartiermakers. Zij moeten de nieuwe organisatie op poten zetten. Hans en Jaap realiseren zich

goed dat ze voor een bijzondere opgave staan. Voorheen leidde samenwerking tussen ministeries tot moeilijke vragen als: Welke minister is eindverantwoordelijk? Maar ook tot veel banalere vragen: Wie betaalt er voor de potloden en gummetjes? Dat mag nu niet gebeuren. De Werkmaatschappij moet ‘van, voor en door de ministeries’ worden. “Een plek waar professionele state-of-the-art-kennis wordt gebundeld, zonder de belemmeringen voor interdepartementale samenwerking die de jaren daarvoor de norm waren”, volgens Jaap Verhoeven.

.....

*“Dat is het spannendste
ondernemen dat er is, vanaf
nul beginnen”*

.....

Er breekt een bijzondere tijd aan. Hans van Kessel heeft naast zijn baan als overheidsmanager ook een volwaardig boerenbedrijf; als je hem opbelt, krijg je regelmatig te horen dat hij eerst even de tractor moet keren. Voor oeverloos overleg heeft hij weinig geduld. Dat maakt hij ook aan zijn collega’s en de buitenwereld duidelijk. Hij laat zijn planning voor De Werkmaatschappij (looptijd exact één

jaar) plastificeren. Het idee daarachter is helder: daar verandert niets meer aan.

In een bijna leegstaand pand van EZ, de Monarch aan de Beatrixlaan, worden de eerste plannen voor De Werkmaatschappij bedacht. Kleine kamers, oude bureaus; het is voor iedereen pionieren. Een bewuste keuze, want de kosten blijven laag en het stimuleert het echte ondernemerschap. Daar zit Marcel Fluitman in maart 2006 alleen in een armoedig kamertje een businessplan voor het Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid te schrijven. Marcel: “Maar toch is dat juist het spannendste ondernemen dat er is, vanaf nul beginnen”.

In een ander kamertje brengt Lidia Wessels ondertussen de financiën van De Werkmaatschappij in kaart, zodat de organisatie een baten-lastendienst kan worden. Zij krijgt een jaar de tijd om het financiële beheer van De Werkmaatschappij op orde te brengen. Niet eenvoudig, want hoe bepaal je de kostprijs van bijvoorbeeld arbeidsjuridisch advies? En welke afspraken maak je over het overhevelen van fte's?

In de loop van 2006 krijgt De Werkmaatschappij vorm. Formele eigenaar wordt het ministerie van BZK. De verschillende initiatieven die bij De Werkmaatschappij worden ondergebracht, krijgen de naam 'bedrijfseenheden'. Stuk voor stuk ondernemende clubs op facilitair, HRM en

innovatief gebied, die aan departementen producten en diensten aanbieden en daarvoor kostprijzen in rekening brengen. Bovenaan komt de Houdster te staan: een klein team dat zorgt voor dienstverlening, managementondersteuning en onderlinge samenwerking van de aangesloten bedrijfseenheden.

2007: even wennen

In 2007 is het zover: De Werkmaatschappij gaat van start. Het Expertisecentrum arbeidsjuridisch, het Expertisecentrum FormatieAdvies, Flexchange, InterCoach, RijksAdvies en We Print Together zijn de eerste zes bedrijfseenheden van De Werkmaatschappij. De meeste bedrijfseenheden bestaan al langer, de expertisecentra zijn bijvoorbeeld al in 2004 van start gegaan. Toch is het voor alle bedrijfseenheden een spannende tijd.

Ab Warffemius is inmiddels aangesteld als directeur van De Werkmaatschappij. Hij merkt dat iedereen in het proefjaar erg moet wennen. Het sturingsmodel moet nu van papier in de praktijk worden gebracht. Dat betekent voor iedereen een omslag in het denken. De bedrijfseenheden moeten commercieel gaan werken, want hun klanten gaan andere eisen stellen. Vooral voor de medewerkers van de expertisecentra is het een grote verandering: opeens moeten ze uren

schrijven. En waar een teamuitje op het ministerie nog volkomen vanzelfsprekend was, hangt het doorgaan daarvan nu af van hoeveel er is verdiend. Marcel Fluitman, manager van Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid: “Je moet er met een kostprijsmodel echt voor zorgen dat de winkel blijft draaien”.

.....

“Nu kunnen we investeringen doen als de zaken goed gaan”

.....

De meer uitvoerende bedrijfseenheden zoals Vijfkeerberlouw (ontstaan uit een fusie van We Print Together met BZ, EZ, SZW en VROM), hebben er minder moeite mee. Zij zijn al jaren gewend diensten op aanvraag te leveren. Voor hen komt de overstap als geroepen. “Wij weten precies hoe de kostprijzen van onze producten en diensten zijn opgebouwd. Voor ons betekent aansluiting bij De Werkmaatschappij, en daarmee de overstap naar een baten-lastenstelsel, veel meer vrijheid om te ondernemen”, vertelt Martin Swikker, customer relations manager bij Vijfkeerberlouw. “Nu kunnen we investeringen doen als de zaken goed gaan.”

De ministeries zijn ook niet direct om: zij moeten plotseling betalen voor de producten en diensten die ze van de bedrijfseenheden afnemen en hebben het idee dat ze duurder uit zijn. Vaak onterecht; ze hebben onvoldoende zicht op de prijzen in de oude situatie, waarin ze dezelfde taken in eigen huis deden. Want, “niemand rekende uit hoeveel de huisvestingskosten van een arbeidsjurist in de Hoftoren bedroegen”.

De Houdster moet ondertussen een heel nieuwe rol aannemen. Zij moet leren om een heleboel ‘kikkers in de kruiwagen’ te houden. Want de bedrijfseenheden hebben dan wel veel vrijheid om te ondernemen, ze moeten zich ook aan bepaalde regels houden. Er moet daarom af en toe flink aan de teugels getrokken worden. Maar de belangrijkste taak van de Houdster is de bedrijfseenheden te ‘ontzorgen’, zodat zij zich kunnen concentreren op het primaire proces. Ab Warffemius: “Daarbij proberen we onze eigen overhead bewust zo klein mogelijk te houden. We gaan dus slim om met arbeidskrachten: we worden bijvoorbeeld continu ondersteund door trainees en stagiairs.”

Een bijzondere samenwerking

Eind 2007 klopt Jeroen Staal bij De Werkmaatschappij aan. Hij is algemeen secretaris van de Inspectieraad en kwartiermaker voor het Bureau Inspectieraad. De medewerkers van

dit bureau coördineren de samenwerking van de 14 rijksinspecties die toezicht houden op het naleven van wet- en regelgeving. Samenwerken is voor de rijksinspecties een logische stap. Jeroen is op zoek naar een neutrale plek om het coördinerende bureau te plaatsen, omdat de nieuwe medewerkers zijn gedetacheerd vanuit meerdere departementen. De Werkmaatschappij biedt uitkomst. Accountmanager van de Houdster, Matthias Brouwer: “Wij bieden samenwerkingsverbanden zoals het Bureau Inspectieraad huisvesting en een uitgebreid pakket aan facilitaire dienstverlening. Daardoor kunnen zij zich focussen op datgene waarvoor ze zijn opgericht. In dit geval: het vernieuwen van toezicht”.

2008 en 2009: twaalf nieuwe toetreders

In januari 2008 treden Bhuro, Het Buitenhuis, Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk, Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid, Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk en de Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD) toe. In dat jaar komen ook de beloningen voor de geleverde inspanningen: De Werkmaatschappij krijgt van het ministerie van Financiën officieel de status van baten-lastendienst en ontvangt aan het eind van dat jaar een goedkeurende accountantsverklaring.

Een jaar later volgen nog eens zes nieuwe toetreders: Benchmarken Benchmarking Rijk, Digitale Werkomgeving Rijksdienst, Expertisecentrum de MobiliteitsOrganisatie, FaSam, de Rijks Beveiligings Organisatie en de Strategische Beheerorganisatie - Interdepartementaal Contractmanagement. Dat brengt het aantal bedrijfseenheden op achttien. Het Bureau Bedrijfsvoering & Control verzorgt sinds 2009 voor een aantal bedrijfseenheden de financiële administratie. Inmiddels is het grootste deel van De Werkmaatschappij, na tijdelijk aan de Schenkade te zijn gehuisvest, ondergebracht in het Beatrixpark aan de Wilhelmina van Pruisenweg.

Ondernemen binnen beleidskaders

De bedrijfseenheden van De Werkmaatschappij verschillen onderling enorm. De MobiliteitsOrganisatie, gespecialiseerd in het begeleiden van medewerkers naar nieuw werk binnen het Rijk, is een heel ander soort organisatie dan de Interdepartementale Post- en Koeriersdienst, die ministeriële stukken van Den Haag tot Brussel vervoert. Bij de MobiliteitsOrganisatie draait het om op maat gemaakte adviezen, terwijl de IPKD zoekt naar meer efficiency via standaardisatie.

Het samenbrengen van mensen van verschillende ministeries legt ook interessante cultuurverschillen bloot. Bij Vijfkeerblauw komen ze erachter dat het voor printmedewerkers van SZW vanzelfsprekend is om over te werken als er aan het eind van de middag nog stukken voor de ministerraad geleverd moeten worden. Maar voor de collega's van VROM is het devies: 'te laat is te laat'.

.....

“Voor veel mensen betekent de overstap veel meer werkplezier”

.....

Toch is er iets dat alle bedrijfseenheden bindt: ze hebben stuk voor stuk een ondernemersgeest en een instelling van handen uit de mouwen steken. Je zou ze de aanpakkers van de rijksoverheid kunnen noemen. Annelies van den Assem, één van de oprichters en manager van Expertisecentrum arbeidsjuridisch: “Bij De Werkmaatschappij is er sprake van een manier van werken die veel doet met energie: het is spannend, je probeert cijfers te halen, het gaat hier ergens om”.

Het is voor veel bedrijfseenheden niet gemakkelijk om die ondernemersgeest te combineren met de verplichtingen die

nu eenmaal horen bij een baten-lastendienst. Voor de medewerkers van Het Buitenhuis bijvoorbeeld, zijn de rapportageverplichtingen even slikken. Jur Kosterbok, kwartiermaker en manager van Het Buitenhuis: “Het kost ons enorm veel tijd om aan alle regelgeving te voldoen”. In een statige villa aan Plein 1813 verzorgen zij creatieve workshops onder het motto ‘Als meer van hetzelfde niet werkt, moet je het op een andere manier doen’.

Maar de aansluiting bij De Werkmaatschappij heeft voor de bedrijfseenheden ook grote voordelen. De bundeling van kennis zorgt voor een buitengewone groei van de expertise. Die expertise wordt vervolgens ook over de grenzen van de departementen gebruikt. Dit is veel efficiënter dan de praktijk die je meestal op departementen ziet: een overvloed aan generalisten. Mark Bressers, manager van het Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk: “Voor veel mensen betekent de overstap veel meer werkplezier. Door met ‘vakbroeders’ van andere departementen samen te werken, krijgt hun werk een veel sterkere inhoudelijke dimensie”.

En vooral de kleinere bedrijfseenheden krijgen met de toetreding tot De Werkmaatschappij een sterkere positie. Jur Kosterbok: “Toen Het Buitenhuis in 2004 van start ging, was het niet meer dan de naam voor een groep gedetacheerde medewerkers. Met de aansluiting bij De Werkmaatschappij hebben we echt een bestaansrecht gekregen.”

Successen en uitdagingen

In de eerste drie jaar van De Werkmaatschappij zijn reuzenstappen gezet: mensen zijn gewend geraakt aan hun nieuwe rol en tussen de bedrijfseenheden onderling is er steeds meer sprake van synergie en samenwerking. Zo werken Flexchange, Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk en de Mobiliteitsorganisatie samen aan een pilot waarin de vraag naar tijdelijk personeel eerst binnen de rijksdienst wordt uitgezet alvorens extern te gaan zoeken. Ook zijn er creatieve nieuwe producten en diensten ontwikkeld, zoals het Financieel Loket Schuldhulpverlening van Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk of het Loket Conflictbemiddeling Rijk van Expertisecentrum arbeidsjuridisch.

Ministeries zijn steeds enthousiaster over de producten en diensten van de bedrijfseenheden. De vraag hiernaar groeit. Ozcan Sozlu, planner en coördinator bij de IPKD: “Wij zijn inmiddels bij alle ministeries binnen. Als ze daar een koeriersdienst nodig hebben, denken ze als eerste aan de IPKD.” Vijfkeerblauw heeft nu servicebalies in de meeste departementen. En tien van de dertien ministeries zijn klant bij het Expertisecentrum arbeidsjuridisch. Het afnemen van diensten van De Werkmaatschappij kan vaak een besparing op externe inhuur betekenen. Dat er geen sprake is van verplichte afname, is volgens de meeste bedrijfseenheden juist de

kracht van De Werkmaatschappij. “Een gedwongen klant is een slechte klant”, zegt Martin Swikker. “Als je goed bent, kan een klant niet om je heen. Dat is een veel duurzamere relatie.”

.....

“Als ze een koeriersdienst nodig hebben, denken ze als eerste aan de IPKD”

.....

Meer en meer wordt De Werkmaatschappij, met haar achttien bedrijfseenheden, circa 130 miljoen euro aan omzet en ongeveer 580 fte's, een broedkamer voor nieuwe, innovatieve samenwerkingsprojecten binnen de rijksoverheid. Nu is het zaak ervoor te zorgen dat De Werkmaatschappij haar innovatieve geest en daadkracht doorontwikkelt. Zo vormen de bedrijfseenheden en de Houdster samen een sterk merk: producten en diensten van De Werkmaatschappij staan voor hoge kwaliteit tegen een goede prijs.

Den Haag, december 2009

Het succes van De Werkmaatschappij is tot stand gekomen door de gewaardeerde inzet van veel meer mensen dan enkel degenen die hier zijn genoemd. Een verhaal heeft nu eenmaal als manco dat niet alle feiten en gebeurtenissen vermeld kunnen worden.

Successen 2009

Successen 2009

Successen 2009

Successen 2009

Successen 2009

Successen 2009

Successen 2009

ရဝဝၤ ဟဲးအာ်ကမၤ

ရဝဝၤ ဟဲးအာ်ကမၤ

ရဝဝၤ ဟဲးအာ်ကမၤ

ရဝဝၤ ဟဲးအာ်ကမၤ

ရဝဝၤ ဟဲးအာ်ကမၤ

ရဝဝၤ ဟဲးအာ်ကမၤ

ရဝဝၤ ဟဲးအာ်ကမၤ

Inleiding

In dit tweede deel staan successen centraal die in 2009 door De Werkmaatschappij zijn behaald. Het zijn prestaties waar de bedrijfseenheden trots op zijn, omdat zij geloven dat er een duidelijke meerwaarde is voor de klant.

De bedrijfseenheden zijn binnen De Werkmaatschappij ingedeeld in drie verschillende groepen, naar de aard van hun werkzaamheden. De successen zijn geordend volgens diezelfde indeling.

Ten eerste zijn er bedrijfseenheden actief op het gebied van HRM-dienstverlening. Zij werken op dit moment aan een verdere bundeling van krachten, om tot Eén Expertisecentrum HRM te komen. Een tweede groep vormen de bedrijfseenheden die vooral producten en diensten op facilitair gebied leveren. En ten derde is er een groep bedrijfseenheden die gespecialiseerd is in

innovatief organisatieadvies, onderzoek, coaching en creatieve werkvormen. De afsluitende successen zijn Werkmaatschappij breed, en hebben vooral bijgedragen aan het versterken van de interne organisatie.

Werken aan de optimale
balans tussen medewerker
en organisatie

Managementtraining ‘Omgaan met tegenstellingen op de werkvloer’

Bedrijfseenheden

Samenwerking tussen Expertisecentrum arbeidsjuridisch (EC aj), Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk (EC BMW) en InterCoach

Wat is het?

Een training voor managers, projectleiders en teamleiders bij de rijksoverheid. De doelgroep leert beginnende conflicten op de werkvloer tijdig te herkennen en hun medewerkers te coachen bij het vinden van een oplossing. Veel aandacht gaat uit naar (het bespreekbaar maken van) emoties bij conflicten.

Het succes

Degenen die de training hebben gevolgd gaan professioneler om met arbeidsconflicten. Ze kunnen conflicten voorkomen of in ieder geval gunstig beïnvloeden. In veel gevallen kunnen ze zo dure juridische

trajecten vermijden. Alle cursisten zijn erg enthousiast over de training en bevelen deze aan bij collega's.

Vervolg

EC aj, EC BMW en InterCoach willen de training op grote schaal aanbieden bij de departementen. Wellicht wordt de training opgenomen in het cursusprogramma van de nieuwe RijksAcademie voor Bedrijfsvoering.

Nog meer nieuwe trainingen

- Training ‘Werk en privé in balans’, vanuit het EC BMW, voor medewerkers met kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar die behoefte hebben aan het in balans krijgen en houden van werk en privétaken.
- Training ‘Stressherkenning’ voor leidinggevendenden, vanuit het EC BMW, waarbij informatie wordt gegeven over ongezonde stress, het herkennen van stressfactoren bij anderen (en jezelf) en het aanleren of verbeteren

van vaardigheden om dit op een adequate manier ter sprake te brengen bij medewerkers.

- Training 'Sterk in je werk', vanuit het EC BMW, voor medewerkers om zowel chronisch ongezonde stress en (dreigend) ziekteverzuim te voorkomen, als ter ondersteuning van de re-integratie van medewerkers die als gevolg van ondervonden stress een stapje terug moeten doen.
- Training 'Nieuw perspectief' voor medewerkers in een reorganisatietraject, samenwerking tussen de MobiliteitsOrganisatie (MO), het EC BMW en de ministeries van LNV en SZW.
- Verzuimtraining, Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid (EC A&G) met een bijdrage van het EC BMW.
- Certificeringstraject voor loopbaanadviseurs van het Rijk, de MO.

Opzetten van één bezwarencommissie voor alle departementen

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum arbeidsjuridisch (EC aj)

Wat is het?

Eén bezwarencommissie waar alle departementen gebruik van kunnen maken. Naar een idee van EC aj heeft het ministerie van BZK de BZK-bezwarencommissie voor andere departementen opengesteld. Zij kunnen zich daar vrijwillig bij aansluiten. Ministeries brengen dan hun eigen leden van de bezwarencommissie over naar de nieuwe rijksbrede bezwarencommissie.

Het succes

Bezwaarprocedures worden professioneler aangepakt, doordat specialisten van verschillende departementen samenwerken. Het proces rond bezwaarzaken kan efficiënter en daardoor goedkoper worden ingericht.

Vervolg

In 2010 verwacht EC aj dat al vier departementen bij de nieuwe commissie zullen aansluiten. EC aj wil eenzelfde bundeling tot stand brengen voor de klachtencommissies ongewenst gedrag.

Loket Conflictbemiddeling Rijk

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum arbeidsjuridisch (EC aj)

Wat is het?

Bij het Loket Conflictbemiddeling Rijk worden alle bezwaarschriften eerst bekeken door ervaren mediators. Zij nemen contact op met partijen om te bezien of het conflict ook via een andere dan de juridische weg kan worden opgelost.

Het succes

Door interventie van het Loket Conflictbemiddeling kon bijna 40% van de 350 ingediende bezwaarschriften uiteindelijk door goed overleg tussen de betrokken partijen worden ingetrokken. De netto besparing op arbeidsjuridische kosten bedroeg hiermee € 230.000. Dus minder conflicten én vermindering van kosten voor arbeidsjuridische inzet. De indirecte rijksbesparing is vele

malen hoger geweest; denk aan de positieve effecten op onder meer het ziekteverzuim. Dit wordt algemeen als zeer positief ervaren.

EC aj werkt in het Loket Conflictbemiddeling samen met het Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk (EC BMW).

Vervolg

Het Loket Conflictbemiddeling wordt ook steeds vaker benaderd met het verzoek om mediation, vóórdát er sprake is van een bezwaarschriftenprocedure. Het Loket pakt dit graag op en beschikt inmiddels over een flexibele pool van 50 mediators die allen werkzaam zijn binnen de rijksoverheid. Bij een volledige rijksbrede aansluiting op het Loket Conflictbemiddeling Rijk kan er rijksbreed een totale directe besparing op arbeidsjuridische kosten van € 1.200.000 worden gerealiseerd!

Sectorbrede aanbesteding voor begeleiding van werk naar werk

Bedrijfseenheden

Samenwerking tussen Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid (EC A&G) en de MobiliteitsOrganisatie (MO)

Wat is het?

De overheid is wettelijk verplicht om werknemers die de sector Rijk verlaten en recht hebben op een WW-uitkering, te ondersteunen bij het vinden van een nieuwe baan. Bijvoorbeeld door hen een re-integratietraject aan te bieden. Om bij te dragen aan die re-integratieverplichting heeft EC A&G in opdracht van het ministerie van BZK een sectorbrede aanbesteding voor de begeleiding van werk naar werk gerealiseerd. Er zijn drie re-integratiebedrijven gecontracteerd. De MobiliteitsOrganisatie zorgt voor een centrale intake van de werknemer, waarna deze zelf kan kiezen uit een van de drie bureaus. EC A&G begeleidt en ondersteunt het hele proces.

Het succes

De kennis op het gebied van re-integratie tijdens de WW is binnen EC A&G gebundeld en is voor de hele sector Rijk toegankelijk. Werkgevers binnen de sector Rijk kunnen hier terecht voor advies en ondersteuning bij de uitvoering van hun re-integratietraject. EC A&G maakt zich ook hard om vroegtijdig te beginnen met de re-integratieverplichting zodat de kostenbesparing op de WW-lasten maximaal is. Per jaar wordt er al snel enkele € 10.000 per departement bespaard op WW-lasten.

Griepteam

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid (EC A&G)

A&G en EC aj wordt bemand, waar leidinggevend en deskundigen terecht kunnen met vragen over de nieuwe influenza A en vragen op het gebied van sociale zekerheid.

Wat is het?

EC A&G heeft een griepteam geïnitieerd dat de regie voert over hoe het Rijk als werkgever omgaat met de Mexicaanse grieppandemie. Het Directoraat-generaal Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk van BZK heeft dit idee opgepakt en uitgevoerd. EC A&G adviseert het griepteam.

Het succes

Het is voor het eerst dat er bij dit soort calamiteiten rijksbrede actie is ondernomen. Bijzonder is dat EC A&G de losse deskundigheden van departementen heeft weten te verbinden. Daardoor vindt de coördinatie voor alle 120.000 werknemers van de sector Rijk nu plaats op één plek. De uitvoering van dit griepteam is gekoppeld aan de helpdesk Sociale Zekerheid. Er is een informatielijn, die door EC

EC AMC werft

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk
(EC AMC)

Wat is het?

Het EC AMC organiseert de gezamenlijke werving voor alle vacatures van het Rijk en werkt aan het neerzetten van het Rijk als aantrekkelijk werkgever.

Het succes

- Alle vacatures bij de rijksoverheid worden in een herkenbare rijksbrede huisstijl aangeboden in printmedia en steeds vaker ook online media. Hierbij wordt een bijdrage geleverd aan de positionering van de rijksoverheid als één concern.
- Het Stage Service Punt (SSP) van EC AMC maakt de stagemogelijkheden binnen het Rijk inzichtelijk. In juni 2009 organiseerde het SSP voor het eerst

stage-inhousedagen. Het doel daarvan was om meer studenten kennis te laten maken met het Rijk en om een stageplek voor hen te vinden. Managers van zes ministeries ontvingen dertig studenten die de kans kregen te proeven aan het dagelijkse werk op een ministerie.

- Het Bureau Internationale Ambtenaren (BIA), onderdeel van EC AMC, heeft gewerkt aan een nieuwe website: www.WerkenbijdeEU.nl. De site is in maart 2010 live gegaan. Hierop kunnen mensen die een baan bij één van de EU-instellingen ambiëren, informatie vinden over de verschillende EU-sollicitatieprocedures. Ook helpen de medewerkers van WerkenbijdeEU.nl bij de voorbereiding op het zogenaamde EU concours (de selectieprocedure voor startende beleidsmedewerkers).
- EC AMC verzorgt het Rijkstraineeprogramma (RTP). Het RTP biedt pas afgestudeerde academici de kans om gedurende twee jaar ervaring op te doen met het

werken bij de rijksoverheid. In 2009 is het aantal aanmeldingen met 24% gestegen ten opzichte van 2008. Bovendien werd het RTP in 2009 voor de derde keer in vier jaar gekozen tot Beste Traineeship in de Categorie Overheid door bezoekers van de website www.bestetraineeships.nl.

Meer diversiteit

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk (EC AMC)

Wat is het?

Diversiteit staat hoog op de agenda van de rijksoverheid. EC AMC heeft zich in 2009 bij de werving van stagiairs en rijkstrainees specifiek gericht op meer diversiteit.

Het succes

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de rijksoverheid voor de bi-culturele doelgroep een van de meest aantrekkelijke werkgevers is. Dat blijkt ook uit de instroomcijfers. Bij de rijksoverheid stromen naar verhouding veel mensen met een bi-culturele achtergrond in. Een concreet voorbeeld is de instroom bij het Rijkstraineeprogramma. Het aantal rijkstrainees met een niet-westerse achtergrond is in 2009 met 9%

gestegen tot 22%. Dat is een prestatie: in de doelgroep (de beroepsbevolking van jongeren in de leeftijd tot 35 jaar) heeft slechts 13% een niet-westerse achtergrond.

Vervolg

EC AMC zet ook in 2010 in op een toename van diversiteit binnen het personeelsbestand van de rijksoverheid. Bijvoorbeeld door vacaturehouders te adviseren over de werving van niet autochtone Nederlanders, door oriëntatiebijeenkomsten te organiseren voor jonge professionals met een niet-westerse achtergrond en door het Rijk te positioneren in biculturele media, op beurzen en evenementen.

Slim inhuren

Bedrijfseenheid

Flexchange

Wat is het?

Flexchange verzorgt de inhuur van externe tijdelijke medewerkers voor departementen. Er wordt veel bespaard doordat Flexchange waar mogelijk inhuur bundelt en kritisch naar de tarieven kijkt.

Het succes

- Door de bundeling van de vraag naar externe inhuur hebben de aangesloten departementen in 2009 in totaal € 1,4 miljoen bespaard.
- Flexchange heeft een brede kennis van de markt en adviseert opdrachtgevers hierover. Daardoor kunnen functies vaak door goedkopere medewerkers worden vervuld dan men oorspronkelijk dacht. Dit leverde

bijvoorbeeld één van de aangesloten departementen in 2009 een besparing van € 280.000 op.

- Departementen die bij Flexchange zijn aangesloten hebben een veel beter inzicht in managementinformatie op het terrein van hun externe inhuur. Daarmee kan een departement beter sturen op tijdelijk personeel.

Vervolg

Flexchange wil in 2010 deze besparingen voor nog meer departementen realiseren.

Pilot interne mobiliteit binnen het Rijk

Bedrijfseenheden

Samenwerking tussen Flexchange, de Mobiliteitsorganisatie (MO), Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk (EC AMC) en Poolcirkel (interdepartementale pools)

Wat is het?

Flexchange voert samen met de MO, EC AMC en Poolcirkel een proef uit waarbij zij eerst kijken of tijdelijke klussen, die normaliter worden uitbesteed aan externen, uitgevoerd kunnen worden door interne kandidaten. Pas als er geen interne kandidaat is, worden de vacatures extern uitgezet. De MO benadert mogelijke kandidaten onder meer via de Mobiliteitsbank van EC AMC, met de vraag of zij zich beschikbaar willen stellen voor een tijdelijke opdracht. Opdrachtgever van de pilot is het ministerie van BZK, directie Organisatie- en Personeelsbeleid Rijk (OPR).

Het succes

Door tijdelijke vacatures op te vullen met interne kandidaten snijdt het mes aan twee kanten. Het is goedkoper, omdat er wordt bespaard op externe inhuur. En tegelijkertijd wordt de interne mobiliteit bevorderd, wat een bijdrage levert aan de vorming van een flexibele 'workforce' (onderdeel van het Programma Vernieuwing Rijksdienst).

Vervolg

De pilot is sinds 1 januari 2010 operationeel. VROM, BZK, ICTU en de Algemene Rekenkamer zijn de eerste deelnemers. De ervaringen worden nauwkeurig vastgelegd. In mei 2010 is er een evaluatie. Als deze positief is, wordt het project breder uitgerold.

Rijkstalentencentrum

Bedrijfseenheden

Samenwerking tussen De MobiliteitsOrganisatie (MO) en Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk (EC AMC)

het Rijkstalentencentrum goed in de gedachte van een effectievere en efficiëntere overheid: het bundelen van expertise, meer efficiëntie door schaalvoordelen en daardoor lagere kosten.

Wat is het?

Het Rijkstalentencentrum is een digitaal 'loket' voor alle diensten rond mobiliteit: digitale instrumenten zoals zelftesten, veel nuttige loopbaantips en de mogelijkheid om een gesprek met een loopbaanadviseur aan te vragen. Rijksmedewerkers kunnen dus voortaan op één digitaal platform terecht om al hun mogelijkheden op het gebied van talenten en (loop)baan te ontdekken.

Vervolg

Het Rijkstalentencentrum is in 2010 beschikbaar voor alle departementen. De ministeries van LNV en EZ zijn de eerste deelnemers.

Het succes

Met het Rijkstalentencentrum kan het Rijk haar medewerkers breed en flexibel inzetten en ondersteunen in hun ontwikkeling. Bovendien past

Functiegebouw Rijk

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum FormatieAdvies (EC FA)

Wat is het?

Volgens het Programma Vernieuwing Rijksdienst moeten rijksambtenaren flexibel binnen de rijksoverheid kunnen worden ingezet. Om dit te bereiken werkt het EC FA in opdracht van het programmateam Functiegebouw Rijk mee aan het verminderen van het aantal functiebeschrijvingen bij het Rijk van 30.000 naar ongeveer 50.

Het succes

Meer flexibiliteit en mobiliteit ten aanzien van de inzet van personeel. Het Functiegebouw Rijk biedt de mogelijkheid om (inter)departementale mobiliteit te realiseren. In het nieuwe Functiegebouw is voor iedereen duidelijk aan welke opleiding, kwalificaties en ervaring men dient te voldoen, ongeacht op welk departement de medewerker

werkzaam is. Bovendien kunnen leidinggevendenden met behulp van het Functiegebouw Rijk door jaarlijkse resultaten en ontwikkelafspraken, effectief sturen op de inzet en kwaliteit van de medewerkers. Alle adviseurs van EC FA zijn inmiddels toegerust om managers en HRM-adviseurs goed te begeleiden bij de implementatie.

Vervolg

Bezien zal worden in hoeverre het EC FA bijdragen kan leveren aan trainingen en cursussen over het Functiegebouw Rijk bij de nieuwe RijksAcademie voor Bedrijfsvoering. Deze plannen moeten nog verder worden uitgewerkt.

Alle inhuur via FormatieAdvies

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum FormatieAdvies (EC FA)

Wat is het?

Alle inhuur van departementen op het gebied van formatieadvies loopt in principe via EC FA. Departementen zien EC FA dan ook als dé organisatie die op dit vakgebied inhuur regelt.

Het succes

Het is nu precies duidelijk hoeveel behoefte er rijksbreed is aan advies over formatieaangelegenheden. Daardoor wordt het eigen rijkspersoneel effectiever en efficiënter ingezet. Doordat eventuele extra inhuurbehoefte gezamenlijk wordt ingekocht, kan het EC FA scherpere tarieven bedingen.

Vervolg

Bovenstaande werkwijze zal actief onder de aandacht worden gebracht bij die departementen die van deze rijksbrede afspraken nog onvoldoende op de hoogte zijn.

Het financieel loket

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk (EC BMW)

Wat is het?

Het financieel loket biedt hulp aan rijksmedewerkers bij vragen over geld. Denk hierbij aan hulp bij budgetteren (budgetbegeleiding), maar ook aan hulp bij schulden (financiële hulpverlening). Het financieel loket biedt integrale hulpverlening. Deze integrale aanpak richt zich op de financiële hulpvraag, de psychosociale hulpvraag en het leren omgaan met geld. De financieel hulpverlener pakt deze gebieden samen met de bedrijfsmaatschappelijk werker aan.

Het succes

Het financieel loket biedt hulp aan bijna de gehele rijksoverheid en kent in principe geen wachttijden. Verder is het financieel loket betrouwbaar doordat de financieel

hulpverleners samenwerken met de bedrijfsmaatschappelijk werkers die al bekend zijn binnen de klantorganisaties. Een ander succes is het feit dat maatwerk wordt geleverd: de aanpak wordt per cliënt bekeken. Tot slot biedt het financieel loket duurzame producten en diensten omdat de intensieve nazorg en de integrale aanpak helpen terugval te voorkomen.

Vervolg

Medio 2009 is het Sociaal Fonds VROM aangesloten bij het financieel loket in de vorm van een pilot. Begin 2010 heeft het Sociaal Fonds OCW zich hieraan toegevoegd en medio 2010 het Sociaal Fonds Justitie. De ondersteunende medewerkers van de Sociale Fondsen hebben dezelfde expertises als de medewerkers van het financieel loket van het EC BMW. Door de krachten te bundelen kan synergie, professionalisering en efficiëntie op dit gebied worden gerealiseerd.

Slagvaardig ondernemen

Bedrijfseenheid

Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk (EC BMW)

Wat is het?

Door slagvaardig ondernemen benut het EC BMW kansen die een bijdrage leveren aan flexibiliteit in dienstverlening zoals gewenst door de klanten. Door het optimaliseren van de (bestaande) infrastructuur die de medewerkers ondersteunt en door innovatie in de organisatie om mee te groeien met veranderingen van maatschappij en markten, werkt het EC BMW mee aan de doelstellingen van de rijksoverheid.

Het succes

- Het tarief van de dienstverlening is marktconform geworden (onderzoek Rijksauditedienst september 2009) door een efficiënte bedrijfsvoering.
- De declarabiliteit van medewerkers is in drie jaar gestegen van 1100 naar 1250 uur per jaar door meer transparantie en aansturing.
- Door een gedegen professionaliseringstraject is de kwaliteit van dienstverlening verbeterd. De medewerkers hebben een Post-HBO diploma en hun certificeringspunten bij de beroepsvereniging behaald.
- De bundeling van capaciteit zorgt voor een doelmatiger en flexibeler inzet van BMW-ers in de regio's.

Vervolg

Het EC BMW is uitgegroeid tot een professionele en betrouwbare dienstverlener. De expertise, de energie en de creativiteit van de medewerkers maken dat zij zich zeer bij de organisatie en de vernieuwingsprojecten betrokken voelen. De diensten 24-uurs opvang, trainingen stressmanagement, workshop Werk en Privé in balans, etc. zijn ontwikkeld op initiatief van de medewerkers na signaleringen van de behoefte daaraan bij de klantorganisaties. Daarnaast blijft het EC BMW uiteraard meedenken en meewerken aan de ontwikkeling van Eén Expertisecentrum HRM.

ing in
(BIB)

an 2009-2010

studiegids

Beveiligings Organisatie

ings Organisatie

ins
rblauw

k in beeld

ve vergelijking van

5 jaar

Vernieuwing Toezicht

rogramma
Vernieuwing Toezicht

Meer effect, minder last

isecentrum
smarktcommu

entrum voor het Rijk

Het OGC
Gateway
proces

OGC Best Practice
- de sleutel tot succes

Bedrijfs-
maatschappelijk
werk

informatie
voor leidinggevenden

rtisecentrum
d en Gezo
2009

Werken aan de praktische
ondersteuning van beleid

Verlaging tarieven

Bedrijfseenheid

Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD)

Wat is het?

De IPKD heeft in 2009 een netto resultaat van ruim € 900.000 geboekt. Dit resultaat is onder andere het gevolg van het toegenomen aantal opdrachten per klant, maar ook van de toetreding van nieuwe klanten.

Het succes

Dit resultaat wordt vanzelfsprekend doorberekend als een verlaging van de tarieven. De eerste stap is de tussentijdse verlaging van de tarieven voor koeriersdiensten met spoed van € 0,86 per kilometer naar € 0,65 per kilometer per 1 oktober 2009. Voor de 'gewone' ritten in de regio Den Haag daalden de prijzen per 1 januari 2010 van € 73,00 per uur naar circa € 60,00 per uur.

Nog meer tarieven successen

Er zijn meer bedrijfseenheden waarvan de tarieven een gunstige ontwikkeling vertonen. Zie de tabel op pagina 75 voor een overzicht.

Meer gerubriceerde stukken

Bedrijfseenheid

Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD)

Wat is het?

De IPKD levert verschillende soorten koeriersdiensten. Naast de standaard interdepartementale post, die twee keer per dag wordt bezorgd, zijn dit ook spoedkoeriersdiensten en de bezorging van documenten voor persoonlijke overdracht, documenten met een zeer hoog niveau van vertrouwelijkheid en heel waardevolle stukken.

Het succes

In 2009 zag de IPKD een toenemende vraag naar de bezorging van zogenaamde gerubriceerde stukken: de zeer vertrouwelijke en waardevolle documenten. Daaruit spreekt een groot vertrouwen van de klant in de betrouwbaarheid en kunde van de IPKD.

Vervolg

Op dit moment zijn de tarieven voor alle typen pakketjes nog gelijk. De IPKD wil in de toekomst meer verscheidenheid aanbrengen in de tarieven. Bijvoorbeeld door de gerubriceerde stukken voor € 0,65 per kilometer te vervoeren, en nog meer met de markt te concurreren op het vervoer van gewone stukken. Voor de gerubriceerde stukken zijn hogere tarieven goed te rechtvaardigen: de chauffeurs moeten gescreend zijn en er kan gebruik worden gemaakt van een kluis in de auto. Daarnaast zijn combinaties en retourritten bij gerubriceerde stukken vaak niet mogelijk. Voor 'gewone' documenten kan dit vaak wel, omdat het daarbij om hogere volumes gaat. Dat rechtvaardigt voor deze documenten dan ook een lagere prijs.

Besparing door onderhandelen contractverlenging

Bedrijfseenheid

Vijfkeerblauw

Wat is het?

Vijfkeerblauw heeft nieuwe lease-contracten afgesloten op een aantal drukmachines. Daarbij is een korting bedongen van 60% per jaar. Dit komt neer op een bedrag van € 118.000 per jaar.

Het succes

Dit onderhandelingssucces is deels toe te schrijven aan de economische crisis: leveranciers zijn, nu de economie minder goed draait, eerder bereid gunstige tarieven te hanteren. Maar er is ook sprake van schaalvoordelen: Vijfkeerblauw is veel groter dan het voormalige We Print Together, en heeft daarmee een sterkere onderhandelingspositie.

Webtools

Bedrijfseenheid

Vijfkeerblauw

Wat is het?

Met een nieuwe webapplicatie kunnen klanten voortaan eenvoudig en snel zelf visitekaartjes, fact sheets, nieuwsbrieven en foldermateriaal opmaken en bestellen. De applicatie is gekoppeld aan een digitaal factureringssysteem.

Het succes

Behalve snelheid en gemak betekent dit ook een forse kostenreductie, in ieder geval voor de visitekaartjes. Een doosje standaard visitekaartjes met het nieuwe rijkslogo kost met de webapplicatie van Vijfkeerblauw slechts € 14,50 in plaats van de circa € 72,00 die een drukker rekent.

Rijksbreed intranet

Bedrijfseenheid

Digitale Werkomgeving Rijksdienst (DWR), in samenwerking met Overheidscommunicatie Nieuwe Stijl (ONS) en de departementen.

Wat is het?

DWR realiseert in samenwerking met ONS en de departementen het rijksbrede intranet, Rijksportaal, dat de opvolger is van Rijksweb. Het platform voor interne communicatie biedt onder andere rijksbreed nieuws en toepassingen aan zoals personeelsinformatie, een zoekdienst en beleidsdossiers. Voor rijksmedewerkers verandert er vooral iets op het moment dat het departement de inhoud van het eigen intranet verhuist naar het Rijksportaal.

Het succes

Met het live gaan van de eerste versie van Rijksportaal op 29 maart 2010 is de invoering bij de departementen gestart. In 2010 en 2011 verhuizen de departementale intranetten gefaseerd naar het Rijksportaal. Het portaal krijgt in deze groeiperiode steeds meer mogelijkheden. De eerste ministeries die gebruik gaan maken van het Rijksportaal zijn de ministeries van BZ en SZW. In april 2010 zijn zij een pilot gestart en eind mei 2010 verhuizen zij hun intranetten naar het Rijksportaal. Daarna volgen BZK en OCW.

Vervolg

Eind 2011 staat er een volwassen versie van het Rijksportaal en zijn alle vijftien intranetsites overgegaan.

Rijksbrede Samenwerkfunctionaliteit

Bedrijfseenheid

Digitale Werkomgeving Rijksdienst (DWR)

Wat is het?

Met de Samenwerkfunctionaliteit kunnen rijksambtenaren flexibel, efficiënt en interactief met elkaar samenwerken. Binnen de eigen afdeling of het eigen ministerie, én over de grenzen van de ministeries heen. In een digitale ruimte kan men informatie en documenten delen, versiebeheer toepassen, zien wanneer collega's online zijn met de aanwezigheidssignalering en online communiceren, met onder andere 'instant messaging' en 'web conferencing'. Om gebruik te kunnen maken van de expertise van de groep waarmee wordt samengewerkt, zijn er binnen de samenwerkruimte diverse mogelijkheden om kennis te delen en te ontwikkelen, zoals: wiki, weblog, forum, poll, enquête, prikbord.

Het succes

Alle ambtenaren die werkzaam zijn bij de ministeries kunnen voor hun project of organisatieonderdeel een samenwerkruimte bij DWR aanvragen. Daarmee kunnen ze plaatsonafhankelijk en op ieder moment samenwerken. Begin april 2010 werkten al ruim 10.000 ambtenaren met elkaar in bijna 800 samenwerkruimten.

Professionele rijksbeveiligers

Bedrijfseenheid

De Rijks Beveiligings Organisatie (RBO)

Wat is het?

Bij de overheid zijn de beveiligingstaken, voor zover mogelijk, uitbesteed aan de markt. De laatste tijd groeit echter het besef dat men daarmee soms is doorgeschoten en dat de regie, controle en aansturing toch bij ambtenaren zouden moeten liggen. De professionele rijksbeveiligers van de RBO vullen sinds 1 januari 2009 dit gat. Zij houden namens de ambtelijke opdrachtgever toezicht op de particuliere beveiligers. Hiermee blijft de kwalitatieve en financiële verantwoording één geheel. De RBO verzorgt onder meer de aansturing van particuliere beveiligingsmedewerkers, het beheer van beveiligingscontracten, alarmopvolgingen, evenementbeveiliging, accreditatie en toegangcontroles.

Het succes

Departementen en rijksdiensten die met de RBO in zee gaan, hebben regie over hun beveiliging en kunnen zich verantwoorden. Ze kunnen de kwaliteit van de particuliere diensten controleren en weten zeker dat er op een verantwoorde wijze met gevoelige informatie omgegaan wordt. In 2009 was er een sterk toenemende vraag vanuit departementen naar het professionele beveiligingspersoneel van de RBO. Ook werd de RBO steeds vaker gevraagd om de beveiliging van grootschalige evenementen te coördineren, zoals de Afghanistan-conferentie in maart 2009.

Vervolg

Kwaliteit hoeft niet duur te zijn. Sterker nog: de RBO is in haar eerste jaar financieel gezond gebleken en heeft de tarieven voor 2010, ondanks de aanwezigheid van hogere salariskosten (5%), gelijk kunnen houden aan die van 2009. In 2010 zal de RBO meer dan verdriedubbelen door de aansluiting van nog drie departementen en een rijksdienst.

Opleiding ‘Rijksbeveiligger’

Bedrijfseenheid

De Rijks Beveiligings Organisatie (RBO)

Wat is het?

De opleiding ‘Rijksbeveiligger’ leidt beveiligingspersoneel op tot specialisten in de beveiliging van rijksgebouwen. De opleiding behandelt niet alleen de reguliere beveiligingswerkzaamheden, maar besteedt daarnaast veel aandacht aan specifieke rijksbeveiligingstaken. Bijvoorbeeld aan het accrediteren van bezoekers van grote evenementen en de daarbij behorende protocollaire aangelegenheden.

Het succes

De opleiding is uniek, omdat het de enige maatschappelijk gecertificeerde (ECABO) opleiding tot rijksbeveiligger is. Bovendien wordt de opleiding breed gedragen doordat de lessen deels worden gegeven door beveiligingsspecialisten van diverse departementen en rijksdiensten. Zij

weten als geen ander wat er bij de beveiliging van rijks overheidsgebouwen komt kijken.

Vervolg

De opleiding zal door de aansluiting bij, en de uitbreiding van de RBO, de komende jaren verder geprofessionaliseerd worden en een belangrijke positie binnen de organisatie innemen. Het streven is om de opleiding up-to-date en op een kwalitatief hoog niveau te houden.

Slim contractbeheer

Bedrijfseenheid

Strategische Beheerorganisatie – Interdepartementaal Contractmanagement (SBO-ICM)

Wat is het?

Contracten van meerdere departementen worden gebundeld en beheerd door de medewerkers van SBO-ICM, waardoor gunstigere voorwaarden worden bedongen, er minder administratieve zorg bij departementen is en leveranciers efficiënt aangestuurd worden.

Het succes

- Een indicatie van het besparingspotentieel van SBO-ICM is de besparing van circa 3,2 fte - ongeveer € 300.000 – in 2008 door een concentratie van fte's bij SBO-ICM. Daarnaast wordt bij de departementen bespaard doordat de contracten door SBO-ICM efficiënt en kostenbewust worden gehouden.

- In de loop van 2009 is het contractbeheer uitgebreid van vier naar acht contracten, waaronder het GOUD-contract voor contractbeheer van softwarelicenties voor de digitale werkplek.

Vervolg

SBO-ICM zet de koers van centraal contractmanagement nog verder door. Doordat de huidige contracten nu heraanbesteed worden, kunnen meer departementen aanhaken waardoor de voordelen door meer onderdelen van de rijksoverheid behaald gaan worden.

Ook slim met aanbesteden

- De IPKD heeft meegedaan aan de rijksbrede aanbesteding voor vervoerders.
- Vijfkeerblauw maakt gebruik van de mantels van Overheidscommunicatie Nieuwe Stijl als externe inhuur noodzakelijk is. Klanten van Vijfkeerblauw

kunnen daarop meeliften en zo gebruikmaken van de kennis en ervaring met externe partijen van Vijfkeerblauw.

- FaSam heeft per 1 oktober 2009 een nieuwe Europese aanbesteding voor de schoonmaak van BZK en Justitie gerealiseerd.
- Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid heeft in 2009 een dubbelaanbesteding gehouden voor BZK en VROM voor de arbodienstverlening van beide departementen. EC A&G voerde als inhoudelijk expert de regie op het proces. Door samen op te trekken bij de aanbesteding (en dus maar één keer het inkoopproces te doorlopen) hebben de departementen circa € 50.000 bespaard.

Opleiden senior inkopers

Bedrijfseenheid

Strategische Beheerorganisatie – Interdepartementaal Contractmanagement (SBO-ICM)

Wat is het?

Vijf senior inkopers (afkomstig van de ministeries van Defensie, Financiën, Verkeer & Waterstaat, het CBS en ICTU) zijn gedetacheerd bij SBO-ICM en worden hier opgeleid in ICT-contractmanagement.

Het succes

Het aannemen van vijf gedetacheerde inkopers is veel goedkoper dan het inhuren van externen. Dit scheelt ongeveer € 250.000 op jaarbasis. De departementen van herkomst krijgen na het detacheringsjaar een goed opgeleide specialist terug. Tegelijkertijd wordt er een interdepartementaal netwerk van ICT-inkoopspecialisten gevormd, waarbinnen de specialisten schaarse kennis en kunde kunnen delen.

Vervolg

Ook de komende tijd zal SBO-ICM actief rijksambtenaren benaderen om tijdelijk bij SBO-ICM gedetacheerd te worden. Ook bij de heraanbestedingen zijn voor senior inkopers nog uitdagende functies beschikbaar.

Lancering nieuwe website

Bedrijfseenheid

FaSam

Wat is het?

FaSam lanceerde op 7 december 2009 haar nieuwe website in de rijksbrede huisstijl: www.fasam.nl. De nieuwe website is nu ook te bereiken voor (potentiële) leveranciers van FaSam.

Het succes

De nieuwe website ziet er niet alleen anders en aantrekkelijker uit, maar is ook qua vormgeving en informatievoorziening verbeterd. Regelmatig wordt de website geactualiseerd en voorzien van de laatste nieuwtjes.

Vervolg

De website helpt bij het profileren en professionaliseren van FaSam als dé facilitaire dienstverlener binnen de rijksoverheid.

Nog meer nieuwe websites

In 2009 hebben veel meer bedrijfseenheden nieuwe websites gelanceerd, bijvoorbeeld het EC BMW. Handig aan de nieuwe site www.ecbmw.nl is dat de site nu op iedere plek (thuis en op het werk) en op ieder moment toegankelijk is.

Werknemers met een achterstand op de arbeidsmarkt

Bedrijfseenheden

Samenwerking tussen FaSam en Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid (EC A&G).

Wat is het?

In samenwerking met de Haeghe Groep, Combiwerk, DSW en EC A&G heeft FaSam op dit moment drie mensen in dienst die een achterstand op de arbeidsmarkt hebben. Deze fulltime medewerkers verzorgen het vergaderbeheer in de panden van BZK en Justitie aan de Schedeldoekshaven.

Het succes

Met het aannemen van mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt, combineert FaSam maatschappelijke betrokkenheid met slim zakendoen. FaSam vindt het belangrijk om maatschappelijk verantwoord te ondernemen en draagt er graag aan bij dat mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt de mogelijkheid krijgen

om aan het werk te gaan. Zakelijk gezien is de inhuur van deze medewerkers voordeliger dan de inhuurkrachten van het verhuisbedrijf dat tot nu toe werd ingeschakeld voor het vergaderbeheer.

Vervolg

De motivatie en inzet van de medewerkers van het vergaderbeheer, en de prettige samenwerking met andere collega's, worden als zeer positief ervaren. Het voordeel dat een detachering van gemotiveerde medewerkers tegen aantrekkelijke tarieven met zich meebrengt, kan ertoe leiden dat hier in de toekomst vervolg aan wordt gegeven.

Werken aan innovatief
onderzoek, organisatie-
advies en coaching

Benchmark Beleidsdruk

Bedrijfseenheid

Benchmarken Benchlearning Rijk (BBR)

Wat is het?

BBR heeft in 2009 de benchmark 'Beleidsdruk in beeld' uitgevoerd. In de benchmark is de beleidsdruk van alle directoraten-generaal (DG-en) gemeten. Een belangrijke conclusie uit de benchmark is dat een aantal vooronderstellingen over beleidsdruk onjuist is. Niet elke DG bevindt zich bijvoorbeeld in de top drie van de politieke druk, hoewel bij aanvang van de benchmark bijna elke DG wel de verwachting had tot die top drie te behoren. Ook de beelden ten aanzien van de grootte van het eigen DG moesten worden bijgesteld. En de verschillende beleidsdomeinen blijken erg op elkaar te lijken.

Het succes

Voor het eerst is de beleidsdruk van DG-en gemeten. Het rapport heeft veel gegevens en inzichten opgeleverd over de beleidsdruk en werkbelasting op departementen. Bovendien heeft BBR in samenspraak met de DG-en bijeenkomsten georganiseerd om diepere betekenis aan de conclusies uit het rapport te geven. De centrale vraag voor de praktijk was daarbij: 'Hoe kun je zoveel mogelijk invloed uitoefenen tegen zo min mogelijk belasting?'.

Reflecties van betrokkenen

Reflecties van betrokkenen geven een gevarieerd beeld van het unieke belang van de benchmark. Zij stippen onder meer het volgende aan:

- De ontmoetingen tussen DG-en zorgden ervoor dat mensen hun tunnelvisies verloren en dat het leren van elkaar gestimuleerd werd.

- Verschillende clichés werden ter discussie gesteld, zoals “het automatisme om voor alles en nog wat projecten en programma’s in de wereld te zetten”.
- De benchmark heeft tot kennis over de rijksoverheid geleid die eigenlijk bij iemands opleiding tot topambtenaar behoort.
- Het onderzoek heeft een belangrijke bijdrage geleverd om te komen tot een meer moderne, efficiënte en effectieve overheid.

Vervolg

Het accent zal nog meer verlegd worden naar de strategische waarde van het rapport.

Werkplekinnovatie

Bedrijfseenheid

Bhuro

Wat is het?

Huisvesting is nooit af. Technische, maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen gaan steeds sneller en leiden ertoe dat organisaties flexibeler omgaan met de tijd en de plaats waar gewerkt wordt. Ook het Rijk sluit zich bij deze ontwikkelingen aan, met het Programma Vernieuwing Rijksdienst. Bhuro is gespecialiseerd in het adviseren en begeleiden van verandertrajecten om flexibele en taakgerichte werkomgevingen te creëren. Zo is Bhuro inmiddels betrokken bij alle vier lopende herhuisvestingsprojecten waarin departementen huisvesting gaan delen, te weten Justitie/BZK, EZ/LNV, VROM/VenW en VWS/SZW.

Het succes

Bhuro heeft zich met haar specifieke kennis onmisbaar weten te maken. Door bij zoveel departementen werkzaam te zijn, fungeert Bhuro als de verbindende schakel tussen de diverse projecten. Bhuro was, onder andere, samen met RijksAdvies nauw betrokken bij de huisvestingsvisie 2020 van LNV. Ook zijn beide nieuwe panden van het CBS in samenwerking met Bhuro ingericht. En Bhuro was natuurlijk betrokken bij de verhuizing van De Werkmaatschappij zelf naar het Beatrixpark.

Vervolg

De opdrachtenportfolio van Bhuro laat een verbreding zien van begeleiding van langlopende uitvoeringsprojecten, met meer kortlopende strategische adviestrajecten in de voorbereidingsfase. De verwachting van Bhuro is dat die betrokkenheid in voortrajecten ook weer zal leiden tot vervolgopdrachten.

Group Decision Room/Thinktank

Bedrijfseenheid

Het Buitenhuis

Wat is het?

De Group Decision Room (GDR) of Thinktank is een digitale methode waarmee groepen in korte tijd nieuwe ideeën kunnen genereren, analyseren en prioriteren. Het Buitenhuis heeft daarvoor 14 laptops in de Tuinkamer staan die met elkaar verbonden zijn. De input van alle deelnemers verschijnt (anoniem) op ieders scherm.

Het succes

Het organiseren van een Group Decision Room-sessie bij Het Buitenhuis kost slechts zo'n 35% van wat een dergelijke sessie bij een extern organisatieadviesbureau zou kosten. Gebruikmaken van Het Buitenhuis betekent hier dus een concrete besparing voor departementen. Bij een kwart van de bijeenkomsten in Het Buitenhuis werd

in 2009 de GDR-methode ingezet. Met de GDR leverde Het Buitenhuis een bijdrage aan een versnelling en verdieping van actuele thema's, uiteenlopend van asiel en migratie tot de rijkswerkplek en klimaatverandering. Ook werd de GDR gebruikt voor risicoanalyses en jaarplannen.

Vervolg

Het Buitenhuis werkt aan het inzetten van de Group Decision Room voor het toetsen van informatiebeveiligingsplannen.

Nieuwe locatie: Het Buitenpaviljoen

Bedrijfseenheid

Het Buitenhuis

Wat is het?

Op 1 september 2009 werd Het Buitenhuis uitgebreid met een nieuwe locatie aan de Sophialaan nr. 10 in Den Haag. In Het Buitenpaviljoen zijn drie aparte zalen beschikbaar, geschikt voor evenementen van maximaal 140 personen. De nieuwe locatie ligt op twee minuten loopafstand van Het Buitenhuis aan Plein 1813.

Het succes

Met het nieuwe pand kan Het Buitenhuis zich ook toeleggen op logistieke ondersteuning bij het organiseren van bijeenkomsten. Een paar voorbeelden:
De klantendag van het Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk op 12 oktober 2009 ging van start op de Sophialaan. De creatieve workshops vonden

plaats op Plein 1813. De wandeling van twee minuten tussen de locaties werd gebruikt als netwerkmoment. Hetzelfde concept werd toegepast tijdens de jubileumbijeenkomst van Bhuro op 5 november 2009. En het Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk gebruikte het podium in Het Buitenpaviljoen voor de start van hun nieuwe product 'het financieel loket'.

Vervolg

Het Buitenpaviljoen moet dé plek worden voor bijeenkomsten, evenementen en inspiratielezingen rond thema's die spelen binnen en buiten de rijksdienst.

Leergang secretaresses

Bedrijfseenheid

InterCoach

Wat is het?

In mei 2009 werd het opleidingspakket van InterCoach uitgebreid met een secretaressesleergang. Secretaresses worden hiermee opgeleid om collega's te coachen bij het uitoefenen van hun functie. InterCoach wil zo de drempel voor secretaresses verlagen om naar een coach te stappen.

Het succes

Acht secretaresses van VROM, V&W en BZK hebben de opleiding tot collega-coach succesvol afgerond. De secretaresses zijn al volop aan het coachen. Zij begeleiden collega-secretaresses van andere departementen bij vragen die zij bij het uitoefenen van hun werk tegenkomen.

Vervolg

In het najaar van 2010 start er een nieuwe leergang voor secretaresses.

Grote nieuwe klant: ministerie van Defensie

Bedrijfseenheid

InterCoach

Wat is het?

In 2009 en 2010 worden in totaal 190 managers van het ministerie van Defensie door InterCoach opgeleid in coaching. Defensie wil haar medewerkers structureel collega-coaching gaan aanbieden. De coaching moet ertoe bijdragen dat leidinggevend en werknemers onder wisselende omstandigheden effectief kunnen blijven functioneren.

Het succes

Voor InterCoach is dit de grootste opdracht vanuit één ministerie tot nu toe. Een deel van de coaches zal uiteindelijk ook toetreden tot het netwerk van InterCoach zelf. Dat betekent dat zij niet alleen collega's van Defensie zullen gaan coachen, maar ook andere collega's binnen de rijksoverheid.

Vervolg

In 2010 leidt InterCoach voor het eerst ook directeurs van gemeenten met meer dan 100.000 inwoners op tot coach. Daarmee wordt tevens beoogd een nieuw coachnetwerk binnen grote gemeenten te starten. InterCoach is ook gevraagd het collectief van leidinggevend van de Politieacademie samen met die van het Commando Diensten Centrum (CDC) van het ministerie van Defensie op te leiden. Deze ontwikkelingen dagen InterCoach uit te onderzoeken of dit maatwerk misschien in een specifieke behoefte voorziet.

Interdepartementale relaties ontwikkelen zich voorspoedig. Met de pools van de ministeries van BZ en LNV zijn gesprekken gaande over vormen van samenwerking. De interne coachpools van de ministeries van VWS en OCW zijn overgegaan naar InterCoach.

Adviesopdrachten totstandkoming 4FM

Bedrijfseenheid

RijksAdvies

Wat is het?

RijksAdvies hielp mee aan de fusie van vier organisaties voor facilitair management (4FM). Binnen 4FM gaan de ministeries van V&W, SZW, VROM en BZ samenwerken. RijksAdvies is in 2009 en 2010 vooral ingezet op strategische momenten in het fusieproces en ten behoeve van de implementatie van het veranderplan.

De opdrachten van RijksAdvies waren onder andere:

- Het helpen bij het bepalen van de missie en visie van de nieuwe organisatie.
- De ontwikkeling van het organisatiemodel van 4FM.
- Het adviseren over en implementeren van het veranderplan.
- Het voorbereiden en begeleiden van twee grote conferenties met de leidinggevenden van de ministeries.

- Het voorbereiden en begeleiden van simulaties met de projectleiders.

Het succes

In mei 2009 werden het organisatie- en formatieplan, het bedrijfsplan en het veranderplan van 4FM goedgekeurd. Daarna is vooral vooruitgang geboekt op het gebied van projectmatig en resultaatgericht werken en het verder verduidelijken van het regiemodel.

Vervolg

Inmiddels zijn de kwartiermakers aangesteld, is personeel aangenomen en is 4FM in april 2010 daadwerkelijk gestart.

Advisering Gegevensautoriteit Natuur

Bedrijfseenheid

RijksAdvies

Wat is het?

RijksAdvies ondersteunt en begeleidt de oprichting van de Gegevens Autoriteit Natuur (GaN). Vanuit het ministerie van LNV is het initiatief gekomen om voor iedereen die daar belang bij heeft, informatie te verstrekken over de natuurwaarden in een bepaald gebied. De vraagstukken tussen economie en ecologie, ofwel bouwen versus planten en dieren, worden met duidelijke en betrouwbare gegevens onderbouwd. Voor de oprichting heeft RijksAdvies de activiteiten en de organisatie van de GaN mee helpen bepalen, onderzoek gedaan naar samenwerkingspartners en geadviseerd over de verzelfstandiging.

Het succes

De missie, de visie en de organisatie van de GaN zijn met begeleiding van RijksAdvies tot stand gekomen waarbij de jaarplannen, mijlpalen en afhankelijkheden van de GaN in beeld zijn gebracht. RijksAdvies heeft ook gezorgd voor juridische en formatiekennis in het verzelfstandigingstraject.

Vervolg

RijksAdvies begeleidt alle kwartaalbijeenkomsten van de GaN en adviseert over de huidige organisatieontwikkeling van de GaN.

Werken aan een sterke
interne organisatie

Onderzoek tarieven

Bedrijfseenheid

De Werkmaatschappij algemeen

Wat is het?

De Rijksauditdienst heeft in september 2009, in opdracht van de directeur van De Werkmaatschappij, een onderzoek uitgevoerd naar het kostprijsmodel van De Werkmaatschappij. Doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in de tarieven van de producten en diensten in vergelijking met de 'oude situatie' (toen de dienstverlening bij de departementen zelf lag) en in vergelijking met de markt. Daarover bestond veel onduidelijkheid. De vergelijking werd uitgevoerd voor Expertisecentrum arbeidsjuridisch (EC aj), Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk (EC BMW), de Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD) en Bhuro.

Het succes

Uit het onderzoek blijkt dat de vergelijking met de 'oude' situatie lastig te maken is. Van de drie onderzochte departementen (EZ, VROM en SZW) had alleen VROM informatie over de opbouw van de kosten van producten en diensten. De oude tarieven van VROM voor de doorberekening van P&O diensten (EC aj en EC BMW) waren echter hoger dan de huidige tarieven van De Werkmaatschappij. Uit de vergelijking met de markt bleek bovendien dat de tarieven van EC aj, EC BMW en Bhuro lager liggen dan de tarieven van vergelijkbare marktpartijen. Voor de IPKD was de vergelijking moeilijk te maken omdat de IPKD andere (basis) eenheden hanteert voor haar tarieven. De IPKD heeft de tarieven in 2009 overigens verlaagd (zie pagina 43).

Oprichting Bureau Bedrijfsvoering & Control

Bedrijfseenheid

De Werkmaatschappij algemeen

Wat is het?

Het Bureau Bedrijfsvoering & Control (BB&C) verleent financiële diensten aan de bedrijfseenheden van De Werkmaatschappij, zodat zij zich op hun kernactiviteiten kunnen richten. In 2008 en 2009 is onderzocht of een dergelijke interne financiële shared service eenheid haalbaar en wenselijk was, en is een kwartiermaker aantrokken om deze bedrijfseenheid te starten.

Het succes

Het BB&C is begin 2009 gestart. Inmiddels zijn er negen bedrijfseenheden aangesloten. De bundeling van financiële kennis maakt de aangesloten bedrijfseenheden minder kwetsbaar: vervanging bij ziekte is zo eenvoudiger geregeld. De bedrijfseenheden kunnen zich volop richten op het

primaire proces. Bij het BB&C is de nieuwe business control-functie ondergebracht. De business controllers dienen als vraagbaak en geven bedrijfseenheden advies. Mede hierdoor is de kwaliteit van de financiële dienstverlening aanzienlijk verbeterd. Dit is vooral zichtbaar in het verloop van het jaarrekeningtraject in 2009, dat veel soepeler verliep dan het jaar daarvoor.

Vervolg

Uitdaging is om eind 2010 alle eenheden te bedienen. BB&C wil daarnaast de dienstverlening aan de bedrijfseenheden graag uitbreiden naar andere terreinen van de bedrijfsvoering.

Project Exact

Bedrijfseenheden

Samenwerking tussen het Bureau Bedrijfsvoering & Control (BB&C), De Werkmaatschappij en het Administratiekantoor van BZK

Wat is het?

Een nieuw programma voor de uren- en opdrachtenadministraties van bedrijfseenheden. De directie financiële en economische zaken van het ministerie van BZK heeft Project Exact in nauw overleg met De Werkmaatschappij geïnitieerd. De Werkmaatschappij zit de stuurgroep voor. Het BB&C en het Administratiekantoor doen de projectuitvoering. RijksAdvies heeft in 2009 als pilot gefungeerd.

Het succes

De gewerkte uren en projecten die medewerkers in Exact bijhouden, worden gekoppeld aan facturen. Zo is er een veel kleinere kans op fouten in facturen en gaat het proces sneller. In de toekomst ontsluit (werken met) Exact Synergy ook veel nuttige managementinformatie. Door het breed oppakken van het project zijn bij de onderhandeling over de licenties kortingen tot 50% bedongen.

Vervolg

Sinds januari 2010 houden negen bedrijfseenheden hun uren- en opdrachtenadministratie bij in Exact. Het doel is dat in 2010 alle bedrijfseenheden aangesloten zijn.

Landkaart

Bedrijfseenheden

Samenwerking tussen het Bureau Bedrijfsvoering & Control (BB&C) en het Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk (EC BMW).

Wat is het?

Op de Landkaart zie je in één oogopslag welke departementen producten en diensten afnemen van de verschillende bedrijfseenheden van De Werkmaatschappij. De omvang van de afname wordt weergegeven in absolute bedragen. Daarnaast is de afname telkens gekoppeld aan het aantal fte's bij een departement. Dat is handige informatie, want daaruit blijkt bijvoorbeeld dat een klein departement als AZ nu in verhouding veel meer diensten afneemt dan een aantal grotere ministeries.

Het succes

Met de Landkaart kunnen bedrijfseenheden gerichte acquisitie plegen bij de departementen die nog maar weinig diensten afnemen bij De Werkmaatschappij. Bedrijfseenheden weten nu ook van elkaar aan welke departementen zij diensten verlenen en kunnen hun acquisitiekracht bundelen als dat zinvol is.

Dalende trend tariefontwikkeling

De tarieven van een aantal bedrijfseenheden van De Werkmaatschappij zijn in 2010 gedaald ten opzichte van 2009. Hiervan zijn voorbeelden zichtbaar in de tabel. De loon-prijsontwikkeling 2009 - 2010 laat een stijging van 4% zien. De tarieven van de bedrijfseenheden zijn over het algemeen minder dan 4% gestegen, waardoor dus bij meer bedrijfseenheden feitelijk sprake is van een tariefdaling. Tegenover de kostenverhogende factoren hebben de bedrijfseenheden immers grotere kostenbesparingen gerealiseerd.

Indicatie dalende trend in de tariefontwikkeling van diverse eenheden 2010 t.o.v. 2009 (bedragen in euro's)				
		Jaarplan 2009	Jaarplan 2010	Tarief 2010 in % t.o.v. 2009
RijksAdvies	Gemiddelde kostprijs per declarabel uur	156,09	138,74	88,88%
Buitenhuis	Gemiddelde kostprijs per declarabel uur	192	125	65,10%
IPKD	Tarief basis/plusronde per adres	676	655	96,89%
	km tarief spoedkoeriersdiensten	0,86	0,65	75,58%
	Uurtarief gewone ritten	73	60	82,19%
BBR	Gemiddelde kostprijs per declarabel uur	137,16	134,68	98,19%
MO	Gemiddelde kostprijs per declarabel uur	102,76	102,29	99,54%

Besparingen door flexwerken

De verhuizing van De Werkmaatschappij in 2009 naar het nieuwe en duurdere pand aan de Wilhelmina van Pruisenweg, betekende voor de bedrijfseenheden hogere lasten. Om de kosten te drukken zijn de MobiliteitsOrganisatie (MO), Expertisecentrum FormatieAdvies (EC FA), RijksAdvies en Flexchange in 2010 gaan flexwerken. Bhuro en het Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk (EC BMW) deden dit al eerder. In de tabel een indicatie van de besparingen die dit heeft opgeleverd: ruim € 1.400.000.

Indicatie besparing bij nieuwe flexwerkende bedrijfseenheden

Besparing op huisvesting					
	MO	EC FA	RijksAdvies	Flexchange	Totale besparing
Afname 2009	79	29	20	42	170
Afname DVA 2010	52	11	2	16	81
Afnameverschil	27	18	18	26	89
Tarief 2010 (x € 1.000)	€ 8,8	€ 8,8	€ 8,8	€ 8,8	€ 8,8
Besparing t.o.v. 2009 (x € 1.000)	€ 238,6	€ 159,0	€ 159,0	€ 229,7	€ 786,4

Besparing op post en documentatie					
	MO	EC FA	RijksAdvies	Flexchange	Totale besparing
Afname 2009	52	25	17	27	121
Afname DVA 2010	48	11	2	15	76
Afnameverschil	4	14	15	12	45
Tarief 2010 (x € 1.000)	€ 1,8	€ 1,8	€ 1,8	€ 1,8	€ 1,8
Besparing t.o.v. 2009 (x € 1.000)	€ 7,3	€ 25,6	€ 27,5	€ 22,0	€ 82,4

Totale besparing op de afname huisvesting en post en documentatie					
	MO	EC FA	RijksAdvies	Flexchange	Totale besparing
Besparing t.o.v. 2009 (x € 1.000)	€ 245,9	€ 184,7	€ 186,5	€ 251,7	€ 868,8

Indicatie besparing bij bestaande flexwerkende bedrijfseenheden

	Werkplekken		Post en documentatie		Totaal
	Bhuro		EC BMW		
Aantal medewerkers in dienst	10	10	67	67	
Werkelijk DVA afname	2	2	23	22	
Afnameverschil	8	8	44	45	
Tarief 2010 (x € 1.000)	€ 8,8	€ 1,8	€ 8,8	€ 1,8	
Besparing door flexwerken (x € 1.000)	€ 70,7	€ 14,6	€ 388,8	€ 82,4	€ 556,5

Totale besparing (x € 1.000)	1.425,2
-------------------------------------	----------------

Contactgegevens

De Werkmaatschappij algemeen

Directeur: Ab Warffemius

E-mailadres: Ab.Warffemius@wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000555

Bureau Bedrijfsvoering & Control

Manager: Peter van Veen

E-mailadres: Peter.Veen@wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000508

Benchmarken Benchlearning Rijk

Manager: Corline Koolhaas

E-mailadres: Corline.Koolhaas@bbr.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 06-50738082

Bhuro

Manager: Carolien van der Rest

E-mailadres: Carolien.Rest@bhuro.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 06-15038246

Het Buitenhuis

Manager: Jur Kosterbok

E-mailadres: Jur.Kosterbok@buitenhuis.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-8894913

Digitale Werkomgeving Rijksdienst

Manager: Geert Gerritse

E-mailadres: G.Gerritse@rijksoverheid.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000502

Expertisecentrum Arbeid & Gezondheid

Manager: Marcel Fluitman

E-mailadres: Marcel.Fluitman@ecag.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000560

Expertisecentrum arbeidsjuridisch

Waarnemend manager: Jan Piet van Berkel

E-mailadres: JanPiet.Berkel@ecaj.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000520

Expertisecentrum Arbeidsmarktcommunicatie Rijk

Manager: Mark Bressers

E-mailadres: Mark.Bressers@minbzk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000510

Expertisecentrum Bedrijfsmaatschappelijk werk

Manager: Anton Siedsma

E-mailadres: Anton.Siedsma@ecbmw.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000530

Expertisecentrum FormatieAdvies

Manager: Ruud Claproth

E-mailadres: Ruud.Claproth@ecfa.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000575

Expertisecentrum de MobiliteitsOrganisatie

Manager: Margaret Meijer

E-mailadres: margaret.meijer-weerdt@mo.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000565

Expertisecentrum RijksAdvies

Manager: Anneloes van Bortel

E-mailadres: Anneloes.Bortel@rijksadvies.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000573

FaSam

Manager: Gerard Groeneveld

E-mailadres: Gerard.Groeneveld@fasam.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-4267777

Flexchange

Manager: Annelieke Kwak

E-mailadres: Annelieke.Kwak@flexchange.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000544

InterCoach

Manager: Tienke Dijkstra

E-mailadres: Tienke.Dijkstra@intercoach.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000570

Interdepartementale Post- en Koeriersdienst

Manager: Cor Jabaaij

E-mailadres: Cor.Jabaaij@ipkd.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-3484208

Rijks Beveiligings Organisatie

Manager: Alfons Mooren

E-mailadres: Alfons.Mooren@rbo.wmrijk.nl

**Strategische Beheerorganisatie – Interdepartementaal
Contractmanagement**

Manager: Harry Verkooijen

E-mailadres: Harry.Verkooijen@sbo.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-7000507

Vijfkeerblauw

Manager: Edwin Walta

E-mailadres: Edwin.Walta@vijfkeerblauw.wmrijk.nl

Telefoonnummer secretariaat: 070-3196980

Colofon

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

De Werkmaatschappij
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

<http://www.de-werkmaatschappij.nl>

Tekst: Jorieke van Leeuwen

Redactie: Marieke Swart

Vormgeving en druk: Vijfkeerblauw, Rijswijk

Fotografie: Bert de Jong

Contactpersoon:
Anneke de Graaf
Anneke.Graaf@wmrijk.nl
T 06-18609829

<http://www.de-werkmaatschappij.nl>